

DÉLBÁCSKA

BUDAPEST

T. p.

Nemzeti Múzeum

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnycim: „Délbácska”
Novisad. Postatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. március 15.

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy óra 40 din., három óra 120 din., fél
évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Közérdek és üzleti szempont

A napilapoknak a mexikói harcokról szóló jelentése között egészen szürkén, szinte szerényen huzódott meg egy hír: az amerikai kormány megengedte a lőszer- és fegyverszállítást Mexikóba. E szerényen meghuzódó szűkszavú tudósítás azonban a diplomácia minden tompítási igyekezete ellenére is kikiváncsolt a napihírek kuszán egymásra halmozott tömegéből és vizsgálódásra, elmélyedésre készíti a gondolkodó elmét.

Miről is van szó?

Mexikóban polgárháború van, mely ennek az örökké nyugtalankodó országnak hevesvérű, szilaj népét két pártra szakítja, s e két pártot — két engesztelhetetlen ellenséges tábor — egymással elárasztja harcra, egymás legyilkolására tüzel. A polgárháborút a nemzetközi jog mindig az illető ország belügyének tekintette, amelybe idegen államok nem avatkoznak be, illetve beavatkozásuk csak ott élő állatvalóik személy- és vagyonbiztonságának védelmére szorítkozik. Az Unió azonban, mely most a fegyver- és lőszer szállítással megsérti a nemzetközi jog által kötelezővé tett semlegességet, nem azért avatkozik a mexikói kormány és a fölkelők harcába, hogy veszélyben forgó alattvalóinak testi épségét és vagyonát oltalmazza, — óh, nem, erre bizonyára nincs szükség, a yankee-k életét és vagyonát még nem fenyegeti veszedelem a harcoló felek részéről, — hanem egyszerűen azért, mert a lőszer- és fegyverszállítás kitűnő üzlet. A washingtoni kormánynak, mint a régi római Janus istennek két arca van: az egyik bekérül szaval a békére áhító emberiségnek, szigorú erkölcs-bíróként büncselekménynek bélyegzi a háborút és eliteli azokat az államokat, melyek háborúval akarják nemzeti előnyeiket gyarapítani, — a másik szárazföldi és tengeri haderőt küld az Uniónak behódolni nem akaró Nikaragua ráncbaszedésére; az egyik az alkohol élvezetével járó nemzeti veszedelem elhárítására szigorúan eltölt minden szeszes italt, — a másik a multimilliomos hadiszergyárosok profitja kedvéért fittyet hány a semlegesség erkölcsi szabályának, s az alkoholt is pusztítóbb gépfegyvereket és gázbombákat exportál a maga népével harcban álló mexikói kormánynak; az egyik szükségesnek tartja a fegyverkezés korlátozását és konferenciát hív egybe a leszerelés érdekében, — a másik a nemzeti érdekek védelmének jogcímén sokszorosan emeli a tengeri és légi flotta egységeit és fokozza az emberi élet kioltására alkalmas eszközöket. „Salus reipublicae suprema lex esto”, hangoztatja az Északamerikai Egyesült Államok kormánya, mikor az alkohol nemzetpusztító hatásának elhárításához fűződő közérdek védelmében szembeszáll az alkoholempeszek és alkoholfogyasztók hamis jelszavakba bujtatott magánérdekével, de maga is beáll a halál vámszedőjének, mikor a nemzeti vagyon és jövedelem gyarapításának és talán a munkanélküliség csökkentésének cégre alatt megengedi a fegyver- és lőszer szállítást Mexikóba és az Unió hadiszergyárosainak busás jövedelméért lehetővé teszi a polgárháború elluzódását és az áldozatok számának növekedését. „Business is business”, — az üzlet, üzlet, mondják a yankeeek, s az üzlet nem tűr meg semmiféle szentimentalizmust.

A közérdek és üzleti szempont eme párviadalában önkéntelenül is eszünkbe jutnak Hamletnek Oféliához intézett szavai. „Becsületes vagy? Szép is vagy?” — kérdi a dán királyfi, — „nehogy a becsületed szóba álljon a szépségeddel!” Hiába tiltakoznak az idealisták, emberbarátok és más álmodozók az emberszeretet és emberi jogok nevében a háború ellen, hiába hangoztatják a kormányok békeszeretetüket és iktatják törvénybe az

emberölés tilalmát, hasztalan helyezik nemzetközi szerződésekké anatómia alá a háborút, — az emberszeretet és az anyagi haszon, a béke és a háború, a közérdek és az üzleti szempont harcában legtöbbször épp úgy az utóbbi kerül fölüll, mint ahogy a becsületnek a szépséggel való vitája ritkán végződik a becsület győzelmével. És különösen áll ez akkor, ha a földkerekség egyik leghatalmasabb birodalmának békeszerető kormánya nemcsak nem tartja szükségesnek a prohibíciót

a tömeges emberpusztítást szolgáló hadiszerekre kiterjeszteni, hanem gyártásuknak és exportálásuknak megengedése által előmozdítja a háborút és nagyüzemmé fejleszti az embermészárlást. A népek pedig, amelyeknek békereményeit a Népszövetség, Locarno, Kellogg-paktum, a leszerelési konferenciák és kormány-nyilatkozatok nagyra duzzasztották, — ujkor Mariusként kiábrándulva ülhetnek reményeik Karthagójának romjain és eltűnődhetnek illúziók mulandóságán.

S. F.

Halálos áldozata is van már a spanyolországi diáksztrájknak

A lovasrendőrök ismételt rohamot intéztek a tüntető diákok ellen

Londonból jelentik: A lapok értesülése szerint a diákzavargások Madridban tegnap is folytatódtak. A tüntetések során öt diákot letartóztattak. A lovasrendőrök rohamára, hír szerint, két diák halálos sérüléseket szenvedett. A párisi lapok értesülése szerint a madridi diáksztrájk most már Bilbao, Barcelona, Valencia, Valladolid és Melilla főiskoláira is áttért.

A Journal értesülése szerint Madridban a tegnapi délelőt és délutánt nyugodtan telt el, este azonban a diákok, akiknek a száma iskolánövendékekkel is gyarapodott, újabb tüntető menetben vonultak fel az utcákon. A belügyminisztérium előtt felállított lovascsapatok visszaszorították a tüntetőket. Heves összetűzés támadt a rend-

őrök kardot rántottak és megrohmozták a diákokat. Öt sebesült tüntetőt a mentőállomásra szállítottak, öt másik sebesült az orvosi segítség igénybevétele nélkül haza sietett.

Madridi jelentés szerint a kormány hivatalos közleményt juttatott el a sajtóhoz, amelyben közli, hogy az egyetemi tüntetések aláhagytak és mindössze abban nyilatkoztak meg, hogy a diákok verekedéseket provokáltak az utcákon. Több vidéki város egyeteméről még most is távolmarad a diákság, ugyancsak a madridi egyetem előadásairól is, azonban minden jel arra mutat, hogy csakhamar helyreáll a rend és nyugalom.

Hogyan bánik Németország a saját kisebbségeivel

Nemcsak névelemezés nem létezik, hanem még csak szóvátenni sem szabad a származást — Aki lengyelnek vagy dánnak vallja magát, annak is tekintik

Berlinből jelentik: A porosz államminisztérium 1928. december 13-án rendeletet adott ki a poroszországi lengyel kisebbség iskoláztatásának szabályozásáról. Ennek a rendeletnek a bennünket is közelről érintő és érdeklő főbb rendelkezései ezek:

A második szakasz rendkívül nagy jelentőségű tilalmat tartalmaz a név- és vérelemzésről. Azt mondja: Azt a bevallást, hogy valaki kisebbséghez (lengyel) tartozik, sem vizsgálni, sem vitatni nem szabad.

Ha valamelyik gyermeket a szülő vagy gyám olyan eljárás során állít elő, mikor az érdekeltek kisebbségi iskola felállítására céljából tesznek lépéseket, vagy a nevelésre jogosultak, valamely kisebbségi iskolába jelentik be a gyermeket, ez már teljesen elegendő arra, hogy ennek a gyermeknek a kisebbséghez való tartozását tanúsítsa.

Figyelemre méltó a negyedik szakasz is, amely ezeket tartalmazza:

Valamely kisebbségi magán-népiskola felállítására és vezetésére engedélyezéséhez szükséges, hogy annak, aki az engedélyt meg akarja kapni, a porosz iskolai szolgálatnak megfelelő képesítése legyen. Engedély adható azonban annak a tanítónak (tanítónő) is, akinek a lengyel iskolai szolgálatra van megfelelő képesítése s aki el-

len főképp szakbeli vagy erkölcsi aggályok nem állanak fenn.

Egy ilyen tanítónak vagy tanítónőnek az alkalmazásához további tudományos képesítés kimutatása még nyelvi szempontból sem szükséges.

Tanulságos a hetedik szakasz is, mely így szól:

A német nyilvános népiskola tantervétől abban a mértékben lehet eltérni, a mennyire szükséges, hogy a lengyel népmét a tanításban megfelelően közvetítsék. Ez esetben a német helyett a lengyel a tanítás nyelve.

További rendelkezések: a tanítóképzés előmozdítása végett egyesületek a saját költségükön intézeteket létesíthetnek, vagy állandó tanfolyamokat szervezhetnek.

Az ötödik cikk első paragrafusának az a rendelkezése, hogy amennyiben a kisebbségi iskola az államtól vagy valamely iskolai szövetségtől ingyen helyiséget kap, a helyiség bérösszege úgy tekintendő, mint a készpénzbeli támogatás egy része, azt mutatja, hogy Németországban nemcsak nem veszik el a kisebbségi iskola helyiségét állami iskola céljára, hanem az állam itt-ott helyiséget bocsát a kisebbségi iskola

rendelkezésére. Ezzel áll kapcsolatban ugyane cikk harmadik szakasza: „Az iskolafelügyelő hatóságok felhatalmaztatnak, hogy a nyilvános iskolai helyiségek használatát a magán kisebbségi iskolák tanítási céljára megengedhetik.”

A további szakaszok teljesen szabad-elvű rendelkezést tartalmaznak arról, hogy bizonyos számú lengyel tanuló esetén lengyel tannyelvű iskolák állíthatók fel és a

tantervek javadalmasására ugyanazok az előírások irányadók, mint a porosz népiskolák tanítóira.

Hasonló méltányos, a kisebbségi jogok tiszteletétől áthatott rendelkezéseket tartalmaz a porosz államminisztériumnak a schlesvigi dán kisebbségi iskolákra vonatkozólag 1929 január 13-án kiadott rendelete.

Matkovics Dobrica bácskai főispán Noviszádon

Tegnap délután fogadta a sajtó képviselőit és utána látogatásokat tett

Tegnap a déli órákban Noviszádra érkezett Matkovics Dobrica, a bácskai tartomány főispánja, titkárja Cvetkovics Alekszandar kíséretében. A főispánt a városházán dr. Borota Branisláv polgármester fogadta. A városházáról a Kraljica Mária éttermébe mentek, ahol megebédelték.

A noviszádi sajtó képviselői délután három órakereszték a polgármesteri hivatalban a főispánt. Előzőleg Cvetkovics Alekszandar titkár bejelentette az újságírókat, akiket ezután igen kedvesen fogadott.

Matkovics Dobrica főispán magas, elegáns megjelenésű, megnyerő modoru ur, aki azonnal a legközvetlenebb módon kezdett beszélni az újságírókkal.

— Látom, hogy az urak teljesen felfegyverkezve jöttek — kezdte a beszélgetést, a ceruzákra és jegyzőkönyvekre célozva — kérem tehát tegyék el ezeket a fegyvereket.

Az újságírók természetesen a legnagyobb készséggel tettek eleget ennek a felszólításnak, mire a főispán folytatta a beszélgetést.

— Interjút elvből nem adok uraim és ezért ne is haragudjanak rám. Az én jelszavam

dolgozni, dolgozni, dolgozni,

már pedig aki sokat beszél, az csak keveset dolgozhat és ezért nem is beszélek. Nagyon szívesen rendelkezésére állok azonban az uraknak, ha valamilyen konkrét kérdést akarnak hozzám intézni.

Erre az újságírók megkérdezték, hogy igaz-e az a hír, amelyet tegnapi számában a Délbácska hozott, hogy a városi bizottsági tagok számát csökkenteni fogják?

— Ez a csökkentés meg fog történni — volt a válasz — de mindig a helyi viszonyok figyelembevételével.

A főispán ezután a beszélgetés további folyamán kijelentette, hogy mindennel nagyon meg van elégedve. Két-három évvel ezelőtt járt utoljára Noviszádon, azóta azonban nagyot fejlődött a város.

Az újságírók azon kérdésére, hogy milyen célja van noviszádi tartózkodásának, a főispán kijelentette, hogy nem magánter mészetű a látogatása, mint inkább udvarias jellegű. Szükségesnek tartotta ugyanis, hogy a város vezető tisztviselőivel megismerkedjen.

A főispán ezután elbucszott az újságíróktól és átnézte a hivatalokat, amelyeket a legnagyobb rendben talált. A délkutáni közgyűlésen nem vett részt, mivel a katonai és polgári hivatalok vezetőinél látogatásokat tett.

Borzalmas bányakatasztrófa Oroszországban

Moszkvából jelentik: A Tass-iroda közli, hogy a Donec-medence egyik bányájában lezuhant a felvonó készülék. Huszonnégy bányász szörnyet halt.

A csehszlovák kormány új törvényjavaslata súlyosan sérti a tanszabadságot

Prágából jelentik: A kormány törvényjavaslatot dolgozott ki, amely szerint joga lenne a főiskolai tantervet és szabályzatot rendeleti uton megváltoztatni. Eddig ez csak törvény útján volt lehetséges, az egyetemi tanszabadság elvének megfelelően. Szinte paradoxonnak hangzik — írja a Prágai Magyar Hírlap — hogy éppen Prágában merült fel ilyen retrográd tervezet, ahol az egyetemi élet bölcsője ringott és ahol Európa egyik legrégebb egyetemének történelmi tradíciói visszakellene, hogy riasszák Komnénius nemzetéből mindenkit a főiskolai autonómiák meggyirbálásától. A német főiskolai tanárok köre máris állást foglalt Stefanec iskolaügyi miniszter szándéka ellen és a törvénytervezetet a főiskolák autonómiája ellen irányuló merényletnek bélyegezte meg.

Megindult a jég a Dunán

A napok óta tartó enyhe idő természetes következményeként tegnap Noviszádnál is megindult a Duna jége. A hatalmas jégmezőknek a Dunában való levonulása alkalomával állapíthatják csak meg tulajdonképpen milyen vastag volt a jég. A Noviszádnál végzett mérések megállapították, hogy egyes helyeken 2—2 és fél méter vastag jég borította a Dunát.

Passaui jelentés szerint a Duna ott gyengén árad és a jég elvonulóban van. Az osztrák Duna lassan apad, az ottani jégviszonyokról tegnap nem érkezett jelentés. A Tisza igen alacsony vízállás mellett végig apad. Pozsonyi távirat szerint a Dunán, Tiszán és a mellékfolyókon lényeges változás nincs.

A Száva felső és középső szakaszán szintén zajlik. Tegnap Mitrovicánál is megindult a jég. Itt a Száva vize két nap óta erősen árad és tegnap már 520 cm. volt a víz magassága.

Megindulnak a vonatok

A közlekedésügyi minisztérium jelentése szerint március 15-től kezdve Zagreb és Beograd között az összes vonatok közlekednek.

Egy lipcsei látogató levele

A sáros, jeges uccákon a víz patakokban folyik. Annyi a munkanélküli, ezt panaszozza a szocialista, kommunista, horogkeresztű egyaránt, de még a kiállítási pavilonok előtt sem tették tisztává az uccákat, míg a technikai kiállításon szinte beragad az ember a sárba, ha az egyik pavilónból átmege a másikba.

A sáros uccán ember-folyam. Vagy megy, hol egyik helyről a másikra, vagy ácsorog, néz, hall. Mert itt van nézni és hallgatni való. A „plump, izléstelen” németek, csupa izléses, finom kirakattal lepték meg az embereket. Hangulat, stílus árad ki egyik-másik kirakattól, mely a legkényesebb izlést is kielégítheti. Nemcsak az, akit érdekel a kiállított tárgy, hanem mindenki akit a szép megkap, megfog, megáll, ha csak egy percére is a kirakat előtt.

Ha a szem elfárad, akkor azt pihentetheti az ember és megnyithatja a füleit. Alig van ucca ahol ne tartanának hangversenyt. A rádió, gramofon kereskedők hatalmas nagy monstrum hangszórókat szereltek fel a falakra, melyekből állandóan dülnek a melódiák. Ha nem akarod hallani valamelyik énekest, akkor mehatsz tovább, mert pár lépésre jazz-band sláger hangzik, míg odább valamelyik filharmonikus zenekar tartja hangversenyét, míg máshol az orgona hangolja áhitatra a hallgatót.

De, ha a sok járásban, nézésben vagy hallgatásban elfáradnál és le akarsz valahol pihenni egy fekete vagy fehér kávé mellett, akkor alig-

hanem, csak az akarásánál maradatsz meg, mert a zsufolt kávéházakban, éttermekben helyet kapni, szinte lehetetlen. Mint háboruban a kenyérért, lisztért, cukorért úgy állnak most a bejáratok előtt az emberek várva, hogy az ajtóban álló portás beengedje. (Ez kellene a noviszádi kávéház tulajdonosoknak, pardon csak egynek, mert hiszen nálunk tröszt van és bárhova megyünk, egy zsebbe folyik a pénz).

Pedig milyen rettenetes itt a drágaság. Itt nem maximálnak, itt egy kávé 130 pfennignél kezdődik és ha nem átlátszó barna vizet akar inni az ember, hanem mondjuk mokrát, akkor 230 pfenniget is kell fizetni.

Az éttermeket, kávéházakat felülmulja a lokálók drágasága. Ezek valószínűs rabló barlangok, mert egy pohár bártalért 70—100 dinárt is elkérnek. Ezek az éjjeli helyiségek telve férfiakkal akiket itt „Messeonkli”-nak hívnak, nálunk ez a „vureli”, „pali” név alatt szerepel. Mennyire finomabb ez a „Messeonkli”, ebben van valami családiás, talán azért is, mert ezek elfelejtik, hogy otthon család is van, fékeveszetten mulatnak, folyik a pezsgő, a bor és ebben segítségére van a lokálban levő hölgy, akit Berlin, vagy valamelyik más város vetett ide és aki most itt akarja megkeresni tavaszi, nyári toalett és egyéb számlait, hogy az őszi vásáron meg a téli bundáját keresse meg.

Sok éjjeli mulatást vittem magam is véghez, de ami itt van az mindent felülmul — durvaságban. Csak a vásár alatt lehet ezt tenni, mert máshol ezt nem tűrnék.

Aki az uccán jár, és ki nem volt ott, annak

feltűnik a sok virágüzlet. En szeretem a virágot és így sokszor megszakítottam egyik helyről a másik helyre való futásomat, hogy gyönyörködjek bennük. Míg az uccán, még a tél tartja magát ott benn a virágüzletekben nemcsak tavasz, hanem nyár is van. A legegyszerűbb hóvirágtól, a legszebb orhideáig meglehet itt minden fajta virágot találni.

Ezeknek a virágüzleteknek specialitása a japán virágok. Egy-egy kis cseréjben egész kertek virulnak. A liliputi fák alatt még kisebb virágok.

A virágüzletekben emberek, látszik rajtuk, hogy nem idegenek, veszik a virágot. Aligha lehetnek olyan rossz emberek ezek a németek, ha itt oly sok virágüzlet megél és ha a nehéz gazdasági viszonyok között is annyi vásárló akad.

A kiállításnak — a sok egyéb látivalon kívül — két egész specialitása akad. Az egyik az irógép kiállítás, hol a legelső modelltől, a legújabbig minden megtalálható. Végtelenül érdekes, hogy az igazán kezdetleges gépektől, mely változáson ment át az irógép, míg a mai tökéletes formájáig eljutott.

A másik a dohány kiállítás! A dohányos nő, ember — és ma alig van, aki nem volna ez — itt áll meg csa igazi élvezettel. A német szivar, cigaretta gyártás szinte tökéletes — és akinek van pénze, az itt igazán jó dolgokat szívat, míg akinek nincs, az épp úgy, mint nálunk — cigaretta helyet — a fogát szívja.

Doktor Imre

Egy millió dináros kölcsönt vesz fel a gázgyár üzemének megjavítására

A városi bizottság tegnapi közgyűlése

A noviszádi városi bizottság tegnap délután négy órától háromnegyed hat óráig közgyűlést tartott, amelyen minden nagyobb vita nélkül elfogadták a napirendet.

A polgármesteri jelentés után, amelyet lapunk más helyén közlünk, több telek eladást hagyott jóvá a közgyűlés, majd megszavazta az árvédelmi hitelt, elfogadta a Szibinjani Janko ucca lakoinak kérvényét, hogy hagyják meg nekik az előkertet. A kutak furására is megszavazott 15.000 dinár póthitelt a közgyűlés. Az állatpiac áthelyezését levették a napirendről, amíg a csatorna töltés felemelése meg nem történik.

Hosszabb vitát csak a gázgyárnak nyújtandó egymillió dináros kölcsön okozott. A gázgyár ugyanis új gázfejlesztő kályhákat akar vásárolni, amelyekkel jobban kihasználhatja a szénét és így olcsóbbá teheti a gázszolgáltatást. Az egymillió dináros kölcsönt a városi takarékpénztár nyújtana 11 százalékos kamat és 4 százalékos annuitás

mellett. A bizottság több tagja kifogásolta ezt a kölcsönt.

Dr. Ilic Radoszláv fucesának találta, hogy amíg a város csak 5 százalékos kamatot kap pénze után, addig 11 százalékosat kell fizetnie érte. A Hipotekarna Banka 9.42 százalékos mellett ad kölcsönt, így tehát a gázgyárnak sem kellene 11 százalékosat fizetnie. Bogdanovics Zsivorád szerint a gázgyár egyáltalán nem kereskedelmi vállalat és ezért reorganizálni kell, hogy könnyebben dolgozhasson, mert így 6-7 hónapig is tart, míg egy ügye jogerősen elintézését nyerhet.

Dr. Borota Braniszlav polgármester megnyugtatta az egyes felszólalókat, mire a közgyűlés elfogadta ezt a pontot is.

A tárgysorozat többi pontját vita nélkül fogadta el a közgyűlés és így az elnöklő polgármester háromnegyed hat órakor be is rekesztette azt.

A magyar kormány memorandumot terjeszt a Népszövetség kisebbségi bizottsága elé

Budapestről jelentik: Walko Lajos külügyminiszter tegnap újságírók előtt a következőket mondott: A kisebbségi kérdés a legnagyobb mértékben érdekli Magyarországot. Április 15-ig Magyarország is beterjeszti a hármasszövetséghez azt a memorandumot, amely a magyar kisebbségek helyzetét a maga valóságában tünteti fel.

A tájékoztatás, amelyet a kisebbségi kérdésben a Népszövetségnek átnyújtunk,

magában fogja majd foglalni a kisebbségi ügyeket általában, azonkívül rámutat arra a helyzetre, amelyben az egyes országokban élő magyar kisebbségek helyzetéről és ezzel kapcsolatban a Népszövetség tárgyalni fogja a magyar kisebbségek ügyét is. A kisebbségi kérdést júniusban tárgyalják és előreláthatóan a magyar memorandumban foglaltakat is.

Mussolini terjedelmes exozéja a lateráni szerződésről és a konkordátumról

A római szerződés áldásos hatással lesz az olasz nép erkölcsi fejlődésére

Romából jelentik: Abban a jelentésében, amellyel a minisztertanács által elfogadott törvényjavaslatot, valamint a Szentszék és Olaszország között február 11-én kötött szerződést és konkordátumot, valamint azok függelékét kíséri, Mussolini mindenekelőtt röviden vázolja a római kérdés előzményeit, majd a következőket mondja:

Az a körülmény, hogy a Szentszék nem fogadta el a garanciatörvényt, kényes, sőt sokszor veszélyes helyzetet teremtett azért, hogy a katolikus egyház feje sem az olasz királyságot, sem annak székvaróságát Romát nem ismerget el. A garanciatörvény mindazonáltal háromnegyed részben biztosította de jure, a fennmaradó egynegyed részben pedig de facto a pápa szuverénitását a Vatikán területén, mert az olasz kormány 1870 óta semmiféle hatalmi tény nem hajtott végre a Vatikán területén. Az a kormány, amely Olaszországban 1870-ben uralmon volt, nem akarta a pápát Romából eltávolítani.

A konkordátum az olasz állam és az olasz katolikus egyház közötti viszonyt rendezte. Erre azért volt szükség, hogy végre rendezzék azt a szomorú konfliktust, amely inkább a történelmi események fatalitásának mint az emberek rosszindulatának tulajdonítható. Ez a konfliktus 70 év óta nyomta az olasz polgárok lelkületét. Már az 1929. évi február 11-iki események előtti időben is megenyhült a feszültség az állam és az egyház között és a feszültség enyhülése elsősorban a fascista kormányzatnak tudható be, amely megerősítette az olasz állam elsősorban katolikus mivoltát.

Miután a viszály befejezést és a római kérdés megoldást nyert, újból és véglegesen kellett rendezni az olasz állam és egyház viszonyát. Ennek következtében a konkordátum első szakasza elvileg kimondja, hogy a katolikus egyháznak jogi szempontból kiváltságos helyzetet kell elfoglalni egy katolikus államban. Ez kétségkívül annyit jelent, hogy a február 11-iki konkordátum elveti a szeparációs elvet, amelyet a liberális eszmék hirdetnek és amelyet még most is követnek. Az egyezmény szabályozza a két hatalom viszonyát és működésének határait az együttműködés alapján. Az olasz szuverénitás nem szenvedett csorbát. A konkordátum biztosítja a katolikus egyház lelki hatalmának szabad gyakorlását és különleges helyzetet biztosít számára azért, hogy a katolikus vallást hivatalos államvallásnak deklarálja. Emellett biztosítja a többi vallás szabad gyakorlását az olasz államban és a másvallású polgárok törvényelőtti egyenlőségét. Az olasz kormánynak gondja lesz, hogy megakadályozzon minden olyan tényt, amely ellentétes lenne az olyan városnak a jellegével, mint amilyen Róma, a Szentatya székhelye és a katolikus világ középpontja.

Az egyház papjait mindenütt megkülönböztetett tisztelet fogadja és olyan egyéneknek tekintik őket, akik az állam érdekében teljesítik missziójukat. Az egyház tagjait békében mentesítik a katonai szolgálat alól, azonban mozgósítás esetén őket is bevonják a szolgálatba, hogy teljesítsék hivatásukat mint egyházi emberek. A kon-

kordátum megállapítja ezután, hogy az egyházi emberek szent jellege, amit önként vállaltak magukra, az állam iránti rendkívüli kötelességeket ró rájuk. A polgári és egyházi hatalom együttműködése szükségesé teszi azt, hogy minden tekintetben teljes egyetértésben és harmóniában működjenek együtt. Ennek következtében nem léphet állami szolgálatba az, akit az egyház tagjai sorából kizár.

Mussolini jelentése így végződik: A lateráni szerződés és a konkordátum az egyház történelmének és Olaszországnak új éráját nyitja meg, amely az olasz nép erkölcsi fejlődésére áldásos hatással lesz.

A szovjet kormány is követel készülni a Vatikánba.

Moszkvából jelentik: Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a szovjet kormány is követel küld a Vatikáni államhoz. Allítólag egy külföldi hatalom közvetít a két kormány között, amelynek érdekében áll, hogy Oroszország közeledjék a Vatikánhoz.

Teljes megegyezés a piroti tárgyaláson

A legfelsőbb törvényhozó tanács tegnap tartotta első ülését

Beográdból jelentik: Tegnap délelőtt tartotta első ülését a legfelsőbb törvényhozó tanács. Az ülés után kommunikét adtak ki és ebben közölték, hogy a munkamódról tárgyaltak. A legközelebbi ülés pénteken délelőtt 9 órakor lesz, amikor az ügyvédekről szóló törvényt tárgyalják.

A kormány tagjai is ülést tartottak tegnap Zsivkovics Petár tábornok miniszterelnök elnöke alatt. A szakminiszterek ez alkalommal befejezték beszámolóikat munkaprogramjukról.

Az utóbbi időben a sajtó bőven foglalkozott a minisztériumok létszámesökkentésével. Ezzel kapcsolatban a Délbácska munkatársa jól informált helyről úgy érte, hogy a vallásügyi minisztériumot — legalább egyelőre — nem olvasztják be egy másik minisztériumba. Most készülnek ugyanis a vallások egymáshoz való viszonyáról és a vallásokról való törvények és a minisztérium nemcsak kidolgozni, hanem végrehajtani is fogja ezeket a törvényeket. Befejezett tény az, hogy a szociálpolitikai egészségügyi és agrárreform minisztériumokat egyesítik.

Tárgyalás Budapesten

Dr. Vlaszalin Milorad és dr. Erhartics Budapestre utaztak, ahol a magyar kormány delegátusaival pénzügyi természetű kérdésekről fognak tárgyalni.

Kitiltott lapok

A belügyminisztérium kitiltotta a párisi Quotidien, a berlini Bulletin International és a buenosayresi Radnicski Novine című lapokat.

A piroti tárgyalás

A jugoszláv-bolgár vegyesbizottság tegnap délelőtti üléséről kommunikét adott ki, amely szerint

az összes pontokban megegyezés jött létre

a bizottság tagjai között. A megegyezést délután a delegációnak 2-2 tagja aláírja.

A házadómentesség kedvezőtlen volta miatt az idén kevés magános fog építeni Noviszádon

— állapította meg dr. Borota Braniszláv polgármester a tegnapi közgyűlésen felolvasott jelentésében

A noviszádi városi bizottság tegnap délutáni ülésén dr. Borota Braniszláv polgármester részletes jelentésben számolt be a városi közigazgatás február-havi munkájáról.

Több kisebb jelentőségű ügy ismertetése után közölte a polgármester jelentésében, hogy átvizsgálta az elmúlt tíz évről visszamaradt akták számát és megállapította, hogy 25.000 elintézetlen ügydarab van, nem, amint egyesek állították 120.000. Az elintézetlen 25.000 szám azonban nem jelent egyúttal ugyanannyi ügyet is, mert a közigazgatásban nem jártas tisztviselők egy ügynek több számot is adtak. A restanciák elintézésén erősen dolgoznak és még ebben az évben mindent feldolgoznak.

A rendőrség munkája

A redőrfőkapitányság február havában 18 iparigazolványt, 8 iparengedélyt, 6 inaszerződést, 469 zencengedélyt, 52 kiutasító végzést, 390 járlatlevelet, 1827 járlatlevél átírást, 13 ideiglenes eselédengedélyt, 14 munkásigazolványt, 150 külföldi utlevelet és 24 belföldi utigazolványt adott ki. Február havában a rendőrségi pénztár bevétele összesen 74.581 dinár volt, ebből 9360 dinár kihágási büntetés, mulatságok belépti díja után 5270, az Apollo mozi belépőjegyei után 26.201, az Odeon jegyei után 9942 dinár és lakásilleték után 23.298 dinár.

A városi földek

A városi földeket a jövő héten kezdik bérbeadni.

A városi tanács megállapította, hogy a noviszádi agrárhivatal 1921-ben a városi földből, az alsóerdőben 15 holdat és a Pirosi kapu mögött 2 holdat és 500 négyszögöl földet adott az állami gyermekotthon részére. Miután a gyermekotthon megszűnt, ezt a földet most a Matica Szrpszka kezeli, illetve adja bérbe. A városi tanács megtette a szükséges lépéseket, hogy ez a föld viszakerüljön a város tulajdonába.

Az utak és uccák kövezése

Márciusban kezdik meg a fataki, pirosi és a temerini utak kövezését, a szrbóráni és pasicevoei utak javítását is megkezdik március második felében. A zsalalji ut javítására vonatkozólag az építészeti minisztérium az építészeti igazgatóság útján átírt a városhoz, hogy ha a munkaköltséget megkapja kijavíttatja az utat.

A város belterületén az Arhimandrita Rajics, a Szv. Jovan, Bela Njiva, Tóth Kálmán uccákat és a Toldi közt fogják kikövezni, a Temerini ucca kövezetét pedig kijavítani.

Az idén tavasszal kezdik meg a Kamenici ut végén a vasuti aluljáró építését is, hogy a flotilla parancsnokság, posta raktár és ipartelepek könnyebben megközelíthetők legyenek.

Az árvíz elleni védekezés

Az árvíz elleni védekezés céljából több ülést tartott az árvédelmi bizottság, amely külön szakértői bizottságot választott. A városi műszaki tanácsnok részletes mozgósítási tervet dolgozott ki árvízveszély esete, a szükséges anyagot biztosították és mindent megtettek, hogy egy esetleges árvíz ne érje készületlenül a várost.

Az építkezések

A színház építési tervének elkészítésére 39 pályázat érkezett, amelyeket a napokban fognak felbontani. A terveket a városháza nagytermében függesztik ki, hogy a nagyközönség is megismerhesse építészaink munkáját.

A vámraktár építése megakadt, mert az érdekeltek nem tudtak megegyezni arra vonatkozólag, hol helyezték el azt. Miután az építészeti minisztérium még nem rendelte el a helyszíni szemlét, egyelőre nem lehet hozzáfogni a munkához. A műszaki hivatal három féle tervet dolgozott ki a vámraktár elkészítésére, mivel három hely jön számításba, ahol felépíthetnék. Amint fehé a minisztérium által elrendelendő helyszíni szemlét megtartják, bármely terv alapján azonnal hozzá lehet fogni az építéshez.

A hosszú tél miatt az építkezés még nem kezdődött meg a városban.

A jelek szerint azonban az idén nagyon kevés lesz a magánépítkezés, mert az adómentesség kérdése igen kedvezőtlen Noviszád részére.

Ezért várják az érdekeltek az új népszámlálást, mert a mai adómentesség rövid volta, a még mindig drága építőanyag és nehéz hitelviszonyok miatt nem lehet építkezni.

A városi műszaki hivatal január 1-től kezdve összesen 40 építési engedélyt adott ki, még pedig: kilenc földszintes és két egyemeletes ház részére, ezenkívül több melléképület, üzlet és műhely számára. Az új épületekben összesen 44 szoba, 13 konyha, 11 kamra, 5 fürdőszoba, 1 istálló és két lészér lesz.

A londoni tőzsdén kötések történnek az országos választás eredményére

Londonból jelentik: A tőzsdén a legújabb divat a választás eredményeire való spekuláció. Minden párt eredményeire formális üzleteket lehet kötni és az árfolyamok úgy mint a pénz és áru árfolyamok, napról-napra változnak, a politikai konstelláció hullámszerűen.

Az üzlet tárgya a fogadások száma és haszna az elérhető és a tényleges választási eredmények közötti különbség. A legutóbbi tőzsdéi árfolyamok: konzervatív 272—276,

munkáspárt 259—263, liberális 80—84. Az összes mandátumok száma 615 és az összes árfolyamok összeadása után a végösszeg elég közel jár ehhez a számhoz és megállapítható, hogy az árfolyamok a pártok esélyeit igyekeznek megközelíteni.

Az angol parlament valószínűleg március 28-án kezdi meg husvétit szünetét. Április 9-én újból összeül és Churchill ekkor tartja meg költségvetési beszédét. A husvétit szünet befejezése után várható a kormánynyilatkozat a választás határnapjáról, ami a legnagyobb valószínűség szerint május 29-ike lesz.

A mexkoi kormányosapatok visszaszorítják a felkelőket

Londonból jelentik: Newyorkból jelentik a Times, hogy a kormányosapatok elfoglalták Saldilo városát, a felkelők Torreón felé vonulnak vissza. Visszavonulás közben a felkelők mindenütt felrobbantják a hidakat.

A felkelők lovascsapatai Torreóntól délre visszanyomták Calles tábornok előőrseit, a melynek ereje mintegy két ezredből állott. Ezen a részek a felkelők állandó erősítéseket kapnak.

A Mexiko Cityben kiadott hivatalos jelentés közli, hogy a szövetségi csapatok megszállták Saldilo városát és üldözik a felkelő csapatokat. Ugyancsak hivatalosan közlik, hogy Calles parancsot adott azoknak a csapatoknak, amelyek Veracruzban és Theuantepecben hűek maradtak a kormányhoz, hogy nyomuljanak előre a Guayana uato államban lévő Irahuatoba és nyomják el a felkelést.

Trockij változatlanul folytatni akarja politikai munkásságát és legszivesebben Németországban telepedne meg

Sztambulból jelentik: A Reiter iroda képviselőjének adott interjúja során Trockij többek között a következőket mondta: Letelepedési kérvényemre eddig választ nem kaptam, de remélem, hogy megadják az engedélyt a Németországban való letelepedésre. Ha kérésemet elutasítják, Sztambulban maradok. Trockij ezután kijelentette, hogy sem Franciaországtól, sem Csehszlovákiától nem kért tartózkodási engedélyt.

Oroszországot nem jószántából hagyta el. Ottani száműzetése alatt is állandóan olvasta a lapokat, lépést tartott az eseményekkel és politikai munkásságát változatlanul folytatni akarja. Oroszország természetesen kommunista politikát követ, hogy az oroszországi érdekeket megvédje.

A levelező abban foglalja össze benyomásait, hogy Trockij nyilván továbbra is buzgó kommunista és a szovjetrendszer lojális híve marad. Jövője számtalan tényezőtől függ. Nem lehet tudni, nem kerül-e újból hatalomra Oroszországban, de világos, hogy nagyon szeretne Németországba jutni, hogy számos német és orosz párthívvel minél előbb érintkezessen. Mindenestre olyan ember, akivel még számolni kell.

Volga... Volga...

APOLLO

ma először!

APOLLO

HIREK

1929. március 15. Péntek

Rom. kat.: Longin. Protestáns: Kristóf. Gör. kel.: (febr. 2) Teodor. A nap kel 5 óra 52 perckor, nyugszik 5 óra 43 perckor.

Időjárás: A Vojvodinában részben boros, Boszniában és a tenger melléken derűs, a többi részeken boros idő volt. A hőmérséklet az egész országban emelkedett. A minimum Kragujevácon -5 fok, a maximuma Splitben plusz 15 fok volt. **Időjóslás:** Az ország belsejében részben boros idő várható, lényeges hőváltozás nélkül. Noviszádon a hőmérséklet minimuma 0, maximuma 10 fok lesz.

— Az állami bíróság vizsgáto-bírója Noviszádon. Dr. Kosesev, a beogradi állami törvényszék vizsgáto-bírója tegnap Noviszádra érkezett. Dr. Kosesev a Dinics ügyel kapcsolatosan fog kihallgatásokat eszközölni.

— **Áthelyezték a noviszádi pénzügyi ellenőrző hivatal főnökét.** Cékics Alekszandart a noviszádi pénzügyi ellenőrző hivatal (mesna kontrola) főnökét Szokopljébe helyezték. Cékics Alekszandar áthelyezése érinti a várost is, mert a bácskai tartomány komszárja őt bizta meg az 1921-1927. évi városi zárszámadások felülvizsgálásával.

— **Hivatalátadás Temerinben.** Pavlovics Száva jegyző, akit Novifutokra helyeztek át, szerdán délután adta át hivatalát Antics Peró utódjának, akit viszont Novifutokról helyeztek át Temerinbe.

— Az örménytemplom új Jézus Szive oltárára adakoztak még a következők: 500 dinárt: N. N., másodsor: — 100 dinárt: Langenhacker Eleonora, N. N., sz. Antal perselyben. — 50 dinárt: Pászthy család, Gumbinger Ferenc, Dornstedter Jakab, másodsor, Stamféger Kálmán tanító. — 40 dinárt: Krevesics A. Mária. — 15 dinárt: Daniel Antal. — 10 dinárt: Goga Katalin, Palkovics Mátyásné, özv. Szilák Rozália, özv. Kovácsicsné, Klinec Rozália, Sánta Vera, Szilák Katalin, Klinec Antal, Juhász Sándorné, Klinec István, Evetovics Annuska, Fűrjes, Jankovics, Fülöp G. Csrepein Irma, másodsor, Uri Mária, Tobolka Rezső, Schreck Mihály, Pintér család, Bujnik Katica, Schrek András, Ugramics Mihály, Fűrjes Andrásné, Juhász Mihályné, Sánta András, Takácsné, Molnár Annus, Milcsi Maris, Sánta Klára, Vranja Ilona, Csábi Péter. Isten fizesse meg! Az oltár a héten készen lesz. Az adakozók nevei egy üvegszekrénybe kerülnek megőrzés végett s így az oltár alá helyezik. Az adakozókért az oltáron misét mondanak. A további adományok dr. P. Menevisián Gábor, örm. kat. plébános címére küldendők Noviszádra.

— **Óriási tűzvész pusztított Londonban.** Londonból jelentik: Tegnap este a londoni dokk-negyedben hatalmas tűz ütött ki. Egy óriási raktár arakodóval együtt teljesen elégett. A lángok néha száz láb magasságba esaptak fel és a környék fél angol mérföldnyi távolságban valósággal fényárban uszott. A hőség olyan nagy volt, hogy még a Themse felől is alig lehetett megközelíteni a tüzet. Állítólag husz év óta ez volt a legnagyobb tűzvész Angliában.

Volga... Volga...

az ezidei szezon legnagyobb attrakciója!

— Ausztriában sikeres műtétet hajtottak végre operációs kés nélkül. Bécsből jelentik: Az Eiselsberg-klinikán tegnap sikeres kísérleteket végeztek a kés nélkül való operálás terén. Az operációs kés helyett operációs elektrodot használtak. Az ilyen műtétnek fölénye, hogy vértelen és utána sem léphetnek fel vérzések. A kísérletek igen jó eredménnyel jártak.

— **Hangverseny a novivrbaszi kaszinóban.** A novivrbaszi kaszinó zenecsoportja 1929. évi március hó 16-án a kaszinó helyiségében hangversenyt rendez. Kezdeté pontban fél kilenc órakor este. Belépődíj: I. hely 20, II. hely 15' diákjegy 10 dinár.

Az Adai Szerb Jótékony Nőegylet előadása. Adáról jelentik: Vasárnap este rendezte a szerb Nőegylet jótékonycélu előadását az „Othon” szálló összes termeiben. A nagyszámú közönség kellemes meglepetéssel nézte végig az ügyesen összeállított programot és sok tapssal jutalmazta meg a műkedvelők igen ügyes játékát. Szinre került egy 2 felvonásos tréfa „A tiszték között” címmel. A szereplők közül kitűnt: Beslics Bojana, kinek temperamentumos játéka általános feltűnést keltett és az est főerőssége volt. Igen jók voltak még: Beslics Nevenka, Lepojev Dórka, Rigyicski Angela, Márics Szlávko, Csobanov Száva, Pecics Szvetisláv, Kovacsics Lehe és Manojlovics Dragomir. Azután láttunk két igen szép előképet: „A tündérrálynő jövetelét” és a „Sztójanka kólót”. Mindkettőt: Beslics Dusánné és Pecics Milivojné állította össze igen nagy hozzáértéssel. Az est fénypontja volt azonban 2 táncszám: „Valse Lento” és „Miss Gallagher”, az elsőt Beslics Bojana és Csobanov Száva táncolták, hivatásos táncosokat is felülmúló ügyességgel. A másikat pedig hat bájos leány lejítette: Nevenka Beslics, Bojana Beslics, Szeja Nikolics, Dárka Lepojeva, Lina Rigyicski, Dragica Szmiljanszki, kik csak többszöri ujrázás után hagyhatták el a színpadot.

— A „Noszti, fiu esete Tóth Marival” Adán. Az adai Sportegylet rendezésében április elsején kerül színre „A Noszti fiu esete Tóth Marival” című színdarab a sportgárda legjobbjainak közreműködésével: ily Strom ezredes—Nogal Károly, Noszti Pál—Gyukics Sándor, Noszti Feri—Gaal Sándor, Vilma—Zsubori R., Tóth Mihály—ifj. Beaze József, Tóthné—Horváth Irma, Mari a leányuk—Horváth Giza, Báró Koperecky—Nagy Laci, Malinka főispán—Kovács Pista, Bubenik—Szegő Mihály, Kozselhuba—Zsubori Gyuszi Velkovicné—Simon Mariska, Rozália—Harangozó Irén, cigányprimás—Balog István, főpincér—Takács István.

Volga... Volga...

előadásai MA kezdődnek az APOLLÓBAN

— **Elütötte a vonat.** Hétfőn Schmidt Fülöp vranyevoi lakos hazafelé iparkodott, utja a vranyevoi vasúttájon keresztül vezetett. Amikor keresztül akart menni az átjárón, az arra robogó esti személyvonat elütötte. A segélyt nyújtók lakására vitték eszméletlen állapotban. Az orvos bordatörést állapított meg. Schmidt kedden reggel borzasztó kínok között kiszivedett. Holttestét még aznap este Vrászra szállították. Schmidt Fülöp Stetzenbach Dániel ispánja volt.

— **Elítélt verekedő.** A noviszádi törvényszék büntetőtanácsa tegnap tíz napi elzárásra ítélte Felbanov Gyorgye noviszádi földmivest, mert 1928 augusztus 12-én éjjel sulyosan bántalmazta Kozaresics Milánt.

— **Betöréses lopás.** Kellemetlen meglepetés érte Antal Jenő bacskogradistei gépész. Antal a bacskogradistei villanytelep gépésze s lakása a villanytelep közelében van. Péntek este rövid tartózkodásra átment a telep irodájába s dolgát végezve, mintegy félóra múlva hazament. Lakására érve, a szoba ajtaját felfeszítve találta s amint a szobában körülnézett, akkor látta, hogy a nem régen beszerzett akkumulátor töltőkészüléke a szobából eltűnt. Érdekes, hogy bár a szobában mindenféle rádió alkatrész, sőt az asztalon egy pénztárca is volt pénzrel, a betörő semmit sem bántott, csak a töltőkészüléket vitte el. Antal azonnal értesítette a csendőrséget, a nyomozást megindították, de a tettesnek eddig még semmi nyoma. Lehetséges, hogy aki nemrég a gazdakör rádióját elemelte, most egy töltőkészüléket is akarván beszerezni, Antalét találta legalkalmasabbnak s most egy teljesen felszerelt rádióval dicsékszik.

— **Titkos belga katonai iratokat találtak egy brüsszeli újságíró lakásán.** Brüsszselből jelentik: A Schelde című lap főszerkesztőjének és titkárnőjének lakásán a rendőrség házkutatást tartott és a belga hadsereg mozgósítására vonatkozó számos iratot foglalt le. Különösen a vasuti csapatokra előírt mozdulatokat tüntetik fel pontosan az iratok, amelyek ezuttal valódiak. A titkárnő megtagadott minden felvilágosítást ar vonatkozólag, hogyan kerültek az iratok hozzá.

— **Ujból sulyosra fordult Foch marsall állapota.** Párisból jelentik: A kezelőorvosok tegnap este kevésbé bizakodó hangon nyilatkoztak Foch marsall állapotáról. A beteg érverése 98-ra emelkedett.

Volga... Volga...

10 felvonásos világattrakciót kíséri az orosz énekar!

— **Dr. Nikolics Branko megsértése miatt elítélték Jevgyevics Dobroszlávot.** A Vidovdan mult év október 20. számában Jevgyevics Dobroszláv cikket írt, amelyet sértőnek talált magára nézve dr. Nikolics Branko és emiatt kétféle becsületsértés és egyrendbeli rágalmazás címén feljelentést tett Jevgyevics Dobroszláv ellen. A bíróság tegnapra tüzte ki az ügyben a tárgyalást. Jevgyevics Dobroszláv azzal védekezett, hogy ő nem akarta dr. Nikolics Brankot megsérteni, akit igen nagyra becsül. Dr. Macák Mátyás, Nikolics Branko dr. képviselője azonban nem fogadta el ezt a védekezést és bebizonyította, hogy Jevgyevics tényleg dr. Nikolics Brankot akarta megsérteni. A bíróság bűnösnek találta Jevgyevicset és 45 napi elzárásra, 2000 dinár pénzbüntetésre, továbbá az összes perkoltségek viselésére ítélte. Az ítélet ellen ugy a vádló, valamint az elítélt is fellebbeztek.

— **Országos vásár Baeszkogradistén.** Baeszkogradistén az első tavaszi országos vásár f. hó 17-én lesz megtartva. A vásárra vészmentes helyről szabályszerű járattal mindenféle jószág felhajtható.

— **Csecsemő ruházati cikkek elsőrendű minőségben és legolcsóbban kapható Klein Jenőnél, Novisad, Vel. Beeskerek és Senta**

— **Megrendszabályozzák Noviszádon a női zenekarokat.** A vojvodinai zenészek egyesülete, jogtanácsosuk dr. Márkus Demeter noviszádi ügyvéd útján beadványt intézett dr. Momirovics Veljko főkapitányhoz és ebben felhívták a figyelmét arra, hogy egyes vendéglők zenekarában olyan zenésznők is vannak, akiknek fogalmuk sincs a zenéhez, hanem csak a vendégeket szórakoztatják. Tekintettel arra, hogy a rendes zenekarok tekintélyét így nagyon lerontják és a tagok működését megnehezítik, kérték a főkapitányt, hogy bizza meg a zenegyeseletet, ellenőrizzen az minden Noviszádra érkező zenekart, hogy annak összes tagjai zenészek-e vagy sem. A vojvodinai zenegyeselet tagjai minden városban, ahol játszanak és így Noviszádon is, háromhavonként előre megfizetik adójukat, míg azok a vidékről jött zenekarok, amelyek nem tagjai az egyesületnek, nem fizetik meg az adót. Kérték továbbá a főkapitányt, ne engedje meg, hogy a zenésznők ugyanazon szállodában vagy vendéglőben lakjanak, ahol játszanak. A főkapitány a beadvány beérkezése után 24 órával már el is intézte azt és teljes egészében teljesítette az egyesület kérését. Megbízta a zenegyeseletet, hogy minden Noviszádra érkező új zenekart ellenőrizzenek, megtiltotta, hogy a zenésznők a vendégeket szórakoztassák és, hogy abban a vendéglőben lakjanak, ahol játszanak. Elrendelte továbbá, hogy minden Noviszádra érkező zenekarnak az adóját három hónapra előre ki kell fizetni. A főkapitány erről a határozatról azonnal értesítette az összes noviszádi vendéglősöket és zenekarokat.

Százezrek fogadták Budapestén Miss Európát

Budapestről jelentik: Tegnap délután ötven perces késéssel futott be a keleti pályaudvarra a bécsi gyorsvonat, amelynek egy elsőosztályú fülkéjében jött haza diadalai színhelyéről Simon Böske, Miss Európa.

Egész Budapest lázas izgalommal várta Európa legszebb leányának hazatérését és ezért már a kora délutáni órákban több tizezerfőnyi tömeg szállotta meg a keleti pályaudvar környékét. A kirendelt lovasrendőrsztag nem volt elegendő a rend biztosítására és ezért tízpercenként meg kellett erősíteni a rendőrkordont, hogy megakadályozzák a tömeg beözönlését a pályaudvarra.

A vonat menetrendszerinti érkezésének idején százezernyi tömeg volt a pályaudvar környékén és a Rákoci uton, úgy hogy a keleti pályaudvart és Rákoci utat el kellett zárni a forgalom elől.

Amikor végre megérkezett a vonat és Simon Böske a pályaudvaron történt hivatalos fogadtatás után kilépett az uccára, a cigányzenekar rázendített a Rákoci indulóra, amit azonban csakhamar elnyelt százezrek éljenkiáltása. Simon Böske csak nehezen jutott a számára fenntartott buzakoszorúval, virággal és trikolórral díszített hatalmas Packard autéhoz, amely lassan, a tömeg üdvölgzése között indult el a pályaudvar előtti térről. A Rákoci uton, Múzeum és Vámházköruton át egészen a Gellért szállóig ezrek és ezrek sorfala között jutott el az autó.

Simon Böske fedetlen fővel, örömtől ragyogó arccal köszöntö meg a lelkes üdvözlést, bár szem-

mel láthatóan fáradt volt már. Amikor a Gellért szállóba ért, hamar vissza is vonult kipihenni a nagy ünneplés fáradalmait.

— A kereskedők figyelmébe. A noviszázi rendőrség figyelmezteti a kereskedőket, hogy vigyázzanak, ha csomagolt pénzpenzt átvesznek vajakitől. A városban ugyan is pénzhamisítók működnek, akik két dinár nagyságú vasdarabokat csomagolnak pénztekeresszerűen és ezt igyekeznek elhelyezni.

— Nagy botrány egy bécsi kávéházban Miss Európa miatt. Bécsből jelentik: A Maria Hilferstrassén levő Westminster kávéház azt hirdette szerda estére, hogy a Bécs-

ben időző Miss Europa megjelenik a helységben. Erre a hirre mintegy 7-800 vendég gyűlt össze, akiktől fejenként 2 schilling belépődíjat szedtek. Amikor azután Miss Europa nem jelent meg, a vendégek között nagy izgalom és elkeseredés támadt. Óriási botrány keletkezett és a vendégek visszakövetelték a belépődíjat. Végül is a rendőrségnek kellett kiűriteni a kávéházat.

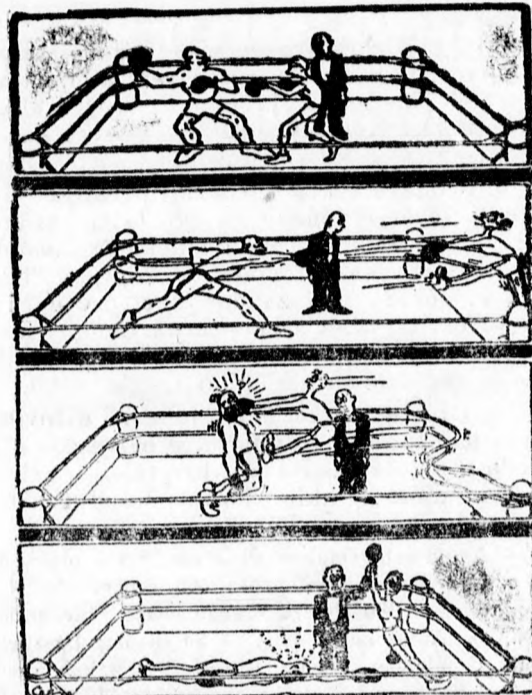
— Újabb földrengés pusztított Bulgáriában. Szófiából jelentik: Csirpalban, az 1928. évi földrengéskatasztrófa középpont-

jában, tegnap ismét rendkívül erős földrengést éreztek, amelynek következtében egy épület rombadőlt és többszáz épület falai megrongálódtak. Csirpal és környékének lakosságán újból a legszörnyűbb rémület vett erőt.

DÉLBÁCSCSA

A LEGEREDMÉNYESEBB
HIRDETÉSI ORGÁNUM

A külföld humora

Egy boxmeccs váratlan befejezése

Pókháló Regény Irta Csathó Kálmán

(10)

IV.

Benjámín Sándort harminc éves korában az elé a súlyos feladat elé állította a sorsa, hogy fiatal leányokat tanítson a természetrajz ábcéjére. Benjámín Sándort általában kevésbé érdekelték a fiatal leányok és még kevésbé a természetrajz ábcéje. Komolyan foglalkozott tudományával és figyelmét főként az izeltlábuak tartották lekötve, ezek közül pedig különösen a pókfélék, ami mindenestre elég sajtóságos, ha meggondolja az ember, hogy a pókokon kívül mennyi szép és érdekes dolog kínálkozik amivel ebben a földi életben el lehet bibeledni.

Marischell kisasszony nehezen is törődött bele, hogy kollegája minden figyelmét s idejét a pókoknak szenteli és meglehetősen nagy tevékenységet fejtett ki abban az irányban, hogy a tanár ur érdeklődését másfelé terelje.

— Mondja tanár ur, — kérdezte tőle egyszer, — mindig ilyen komoly és zárkózott ember volt maga? Gyerekkorában is?
Benjámín Sándor felnézett a könyvből amint ott ültek a tanári szoba zöld asztala mellett, szemben egymással és tekintete megpihent Marischell kisasszony csillogó acélláncán. Megsimogatta tekintély céljából viselt körszakállát és nyájasan felelte:

— Nem vagyok én komoly most sem. Zárkózott pedig még kevésbé... Miért kérdi ezt nagysád?

— Mert nem vagyok tisztában magával. Végre is maga még egészen fiatal ember, belekerül egy leányiskolába... csupa nő közé, alig harmadmagával férfi... és úgy viselkedik, mintha legalább is hetven éves volna...

— Én?... — Benjámín mosolygott és a bársonyszallagot kezdte nézni a kisasszony nyakán. — Szent Isten! — gondolta. — Csak nem akar udvaroltni magának?...

— Megfigyeltem, — mondotta Marischell kisasszony, — és megállapítottam, hogy nem csak játsza nőekkel szemben a teljes közömbösséget, hanem valóban közömbös irántuk.

Erre már a szemébe nézett végre Benjámín a kisasszonynak. De nem kutatva és nem kíváncsian, mert nem óhajtott olvasni belőle semmit. Inkább csak azért, hogy nagyobb súlyt adjon a szavának, amint szelid panasszal mondta:

— Nem közömbösesek előttem. Sőt! Az igazság az, hogy félek a nőktől.

— Féltőlük? Miért?

— Szomorú tapasztalataim vannak...

— Ugyan? — Marischell kisasszony közelebb húzta a székét és részvét alá rejtett lázas érdeklődéssel biztatta a fiatalembert:

— Mondja! Mondja el kérem....

— Hát tetszik tudni, először is azt tapasztaltam, ami különben nem új felfedezés, mert hiszen ezt már tudjuk régóta, hogy a férfi sokkal gyengébb, mint a nő. Ezért kell nagyon, nagyon óvatosnak lenni.

Marischell kisasszony elragadtatott kacagással felelt:

— Jaj, de kedves! — csilingelte olyan hangon, mint tizenhat éves korában, mikor a Szamosparton még a diákok kurizáltak neki. — Es hogyan jött rá erre a furesza tapasztalatra.

Benjámín halk és komoly titokzatossággal adta meg a választ:

— Számtalanszor láttam, a saját szememmel, hogy a nő megette a férfit...

— Mit csinált?

— Megette. Megfogta és megette. Ha nem tudott elég gyorsan és ügyesen megmenekülni. Néha csokolózás előtt, néha pedig utána....

Marischell kisasszony kényszeredetten mosolygott, mint aki még nem határozta el, hogy nevéssen-e vagy bosszankodjék.

— Ebben nem látom a viccet... Ezt nem értem....

— Nem is vice ez, hanem igazság. Mondom, hogy a saját szememmel láttam.

— Láttá?

— Láttam!

— Hol? Mikor? Vademberek közt?

— Emberek? Ki mondta, hogy emberek.

En a pókokról beszélek... Tapasztalataim csak a pókok közt vannak. De abból következtetek az emberekre...

— Ja, vagy úgy? — Marischell kisasszony csalódottan legyintett. — Ha maga pókokon akarja megtanulni, hogy milyenek a nők....

Benjámín megjelölte a lapot, ahol az olvasást abbahagyta, aztán becsapta a könyvet és rákönyökölt.

— Nézze kérem! — szólt a szakállát simogatva. — A természet nem csal. A természet a férfit a nő táplálására rendelte az embernél éppen úgy, mint a póknál... Alsó fokon ezt sommásan intézik el: a nőtény egyszerűen megeszi a himet. Felső fokon egy kicsit bonyolultabb a dolog, de végeredményében ugyanaz.

— Na már kérem...

— Bocsanat! Ha egy férfi megelégedzik magáról és azt találja mondani egy nőnek: „szeretem”, abból a nő azonnal olyan helyzetet próbál teremteni, hogy egész életében megélhessen belőle. Rabszolgájává teszi a férfit, dolgoztatja... és összes szülékleteit vele fizetteti. Ha a férfi nem elég ügyes és nem menekül el kellő időben, menthetetlenül veszte van... Hogy megeszik-e, vagy nem, az csak attól függ, hogy elég jó falat-e. Éppen mint a pókoknál... Hígyje el, Marischell nagysád, nincs okunk lenézni a pókokat....

(Folyt. köv.)

Elhalasztották a Mácsva—Rádnicski mérkőzést, vasárnap a Jugoszlávia játszik Noviszádon

Az elsőosztályú sorsolás értelmében, mint ismeretes vasárnap, március 17-én a Mácsva—Rádnicski mérkőzést kellett volna lejátszani Noviszádon. A mérkőzés megtartása elé elháríthatatlan akadály gördült és a Mácsva noviszádi szereplése lehetetlenné vált. A közlekedést Sabáccal, mint köztudomású autóbusszon bonyolítják le a szeremégi és noviszádi egyesületek és az autó-ut a Venacon, Rumán, Klenakon és a Száva-hidon át vezet Sabáccra. Az ide iszokatlanul zord téli időjárás során a Száva befagyott és a jég még a legtöbb helyen áll rajta. Klenakot Sabáccal katonai pontonhid köti össze és a katonai parancsnokság nagyon természetesen megtiltotta a közlekedést a hidon keresztül.

A Mácsva vezetősége tegnap telefonon érintkezésbe lépett a Rádnicski futballintézőségével és kérte, hogy a mérkőzést halasszák el, mert a Beogradon keresztül lebonyolított utazás horribilis szeszegyekkel megdrágítaná a mérkőzéssel járó kiadásokat. A Mácsva legénységének legkésőbb vasárnap reggel 6 órakor már Beogradban kellene lennie és a visszautazás is hasonlóan költséges és hosszadalmas kerülővel történhetné. A Rádnicski vezetősége természetesen méltányolta a sabáciak előterjesztését és közös beadványt nyújt be a kerülethez, amelyben a Mácsvával egyetértésben a vasárnapi mérkőzés elhalasztását kéri. Valószínű, hogy a kerület az elhalasztást tudomásul veszi, egyrészt mert a két fél közösen kéri, másrészt, mert a multban sokkal enyhébb indoklás is elégséges volt a ki-

tűzött bajnoki mérkőzések elhalasztásához.

Időközben a Rádnicski pályát teljesen rendbe hozták és a munkáseggyüttes a szabaddá vált vasárnapot siet kihasználni barátságos mérkőzés lejátszására. Ez a törekvése teljes mértékben sikerült és vasárnapra a beográdi Jugoszlávia kitünő együttesét látja vendégül barátságos mérkőzésen. Tegnap már befutott a Jugoszlávia választávirata, amelyben közli, hogy komplett összeállítású teljes első csapatát küldi el Noviszádra.

A noviszádi futballközönség tehát bőséges körpótlást nyert a Mácsva elmaradásáért, egyrészt mert a Mácsva már a jövő vasárnap ugy is Noviszádon mérkőzik, viszont a Jugoszláviát a főszezonban nagyon nehéz megkapni Noviszádra. A Mácsva—Rádnicski mérkőzés elhalasztása közvetve a Makkabi számára is előnyös. Március 24-én ugyanis a Makkabival mérkőzik a Mácsva és a vasárnapi mérkőzés elmaradása, erős tréning lehetőségétől fosztja meg a bajnokcsapatot.

A Jugoszlávia—Rádnicski mérkőzés délután 3 órakor kezdődik, előtte a Vasutasok játszanak a Rádnicski I. b. csapatával.

A PAK. és a Juda Makkabi vasárnap délután fél 10 órakor tréningmérkőzést tartanak a Karagyörgye pályán. A PAK. felhívja a következő játékosokat, hogy pontosan jelentkezzenek az intézőnél: Nikolics, Ragics, Balla, Denner, Novacek, Burai, Gregec, Sifler, László, Kiss, Szelreves, Babin, Szili és Dostalj. Intéző

Rádió-műsor

Péntek, március 15.

Zagreb. 10.15: Gramofonzene. 17.15: Délutáni hangverseny. 20.35: Kamarazene. 22: Könnyű zene.

Budapest. 9: Református istentisztelet. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a Belvárosi plébániatemplomból. 11.30: Evang. istentisztelet. 12.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 12.35: A Temesváry—Kerpely—Polgár-trió hangversenye. 16: Manchen Mariska delutánja. Zongorán kísér Polgár Tibor. 17.30: Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye. 18.30: Március 15-iki emlékműnépély. 19.25: A m. kir. Operaház előadása. 22.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. Utána: Gramofónhangverseny.

Bécs. 11: Délelőtti zene. 16: Délutáni hangverseny. 17.30: Nicola Papazoglu csellóhangversenye. 19.30: Operai közvetítés.

Berlin. 11: Gramofónhangverseny. 16.30: Dajos Béla tánczenekarának hangversenye. 20: Szórakoztató zene. 22.30: Szimfonikus hangverseny.

Kassa. 12.15: Déli hangverseny. 17.10: Gramofonzene. 20.10: Hangverseny.

Leipzig. 12: Gramofonzene. 16.30: Tarka zenés delután. 20: A drezdai filharmonikusok hangversenye.

Milanó. 16.30: Jazz-band. 20.30: Szimfonikus hangverseny.

Komoly károkat okozott a magyarországi vetésekben a szokatlanul hideg tél. Budapestről jelentik: A mezőgazdák és a gabonakereskedelmest most főként három kérdés érdeklí: milyen helyzetet teremtett a gabonapiacra a hosszúra nyúlt tél, milyen áralakulás várható és milyen exportlehetőségek vannak. Ezekre a kérdésekre a gabonapiac egyik vezető tagja azt a választ adta, hogy a vetések helyzete az ország egyes részein kedvező, más helyekről azonban károkat jelentettek. Több helyen kiserletet végeztek. Eltávolították, kisebb földszárvokról a hótakarót, a földet a vetéssel együtt meleggáza vitték. Ezek a kiserletek amellel szólnak, hogy a vetések elég jól teleltek, de bizonyos, hogy a hosszú tél hátráltatta fejlődésüket.

Az a körülmény, hogy az utóbbi időben meglehetősen emelkedtek a gabonárák, erősen csökkentette az exportlehetőséget. A tengerentuli, különösen az argentinai buza most olcsóbb a magyarországinál és így feltétlenül szükség van árnivellálásra, ha az exportot emelni akarják. Ausztria részéről az érdeklődés a magyar gabona iránt megelégnült, emellett Görögország, Csehszlovákia, Olaszország és Svájc jöhetnek számításba, mint exportpiacok. Az Országos Magyar Mezőgazdasági Egyesület vezetőségében azt mondták, hogy a föld általában 60 centiméter mélységben átfagyott és csak akkor lehet majd tudni, hogy milyen károk vannak, amikor a hó teljesen elolvad. Igen nagy baj, hogy még mindig nem lehet megkezdeni a tavaszi mezőgazdasági munkát. Az áralakulás kérdésében a chikágói tőzsdei spekuláció az irányadó az egész világon. Mivel az amerikai buzatermelés költségei is emelkednek, valószínű, hogy áremelkedéssel kell számolni.

TÖLGYFA SZÖLLŐKARÓK 1000 darab 600—dinar
LIŠIÓ DJURIOA fatelepen, Noviszádon, ugy-szintén az összes ÉPÜLETFA legolcsóbb árban

1929 március 14

A dinár árfolyamai

Budapest 10.00—10.06 Bécs 12.41—12.47
 Prága 58.85—59.25, Berlin 7.345—7.365 —
 London 276.—, Trieszt 33.60—33.65

Beograd

London 276.18, Páris 221.55 New York
 56.76, Zürich 1094.40, Milano 297.39, Prága
 168.13, Berlin 13.505, Bécs 7.909, Brüsszel
 7.897 Budapest 9.9187 Szófia —, Bukarest —
 — Amszterdam 228.657, 7 százalékos
 kölcsönajánlat 90/75, — százalékos agrárköl-
 csönkinálat — Ratna Steta 431.50—432.50
 Narodna Banka 7125, Izvozna Banka 940
 Opsta Kreditna Banka —

Zürich

Páris 20.307 London 2523.75, New York
 519.925, Brüsszel 72.175, Milano 27.242 Mad-
 rid 77.90 Amszterdam 208.25, Berlin 123.36
 Bécs 73.04, Stockholm 138.92, Oszio —
 Kopenhága 138.35, Budapest 90.645, Szófia
 3.752 Prága 15.397 Varsó 58.30 Beograd 9.1275
 Athén 6.71, Sztambul —, Bukarest 3.09
 Helsingfors 155.77

Budapesti határidős terményszármazók
 Irányzat: lanyha Forgalom: élénk Magyar
 buza márciusra 26.00—26.02, májusra 26.63—
 26.63, októberre 26.73—26.74. Magyar roz
 márciusra —, májusra 24.73—24.75
 októberre 24.62—24.63, Tengeri májusra
 29.38—29.40, júliusra 29.10—29.12

Osikagol terményszármazók

Buza csendes Március: 125¹/₄ —
 május 129⁵/₈—129¹/₂ Julius 131⁷/₈ 131³/₄ Ten-
 geri csendes Március: 95¹/₂ májusi 99¹/₈
 Julius 102¹/₈, Zab alig t. Március: 47¹/₄, má-
 jus 49¹/₂ Julius: 49¹/₈ Rozs csendes Március:
 107¹/₂, május: 110³/₈ Julius: 111³/₈

Buenos Ayres

Buza május 9.89 júliusra 10.18, Ten-
 geri májusra 8.25, júliusra 8.19 Zab ápri-
 lis 8.05

Noviszádi terményszármazók
 (Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai 79—80 kg-os, k. d. kö-
 tés 250—252.50, felső bácskai k. d. kötés
 — — —, bácskai Tisza 79—80 kilogr.
 dupl. kassa kötés — — —, bánáti 79—80
 kg-os kassa d. kötés 242.50—245, szerémi,
 79—80 kg-os k. duplikát 250—255. Arpa,
 bácskai 65 kg. k. d. kötés — — —
 bácskai tavaszi, 68—69 kg-os k. d. kötés
 — — —, szerbiai 63—64 kg-os k. d. kötés
 — — —, bánáti 65 kg-os kassa d. kötés
 Baranyai tavaszi 71—72 kg-os k. d. — — —
 Zab, bácskai k. dupl. kötés 252.50—257.50,
 bánáti kassa duplikát kötés — — —,
 szerémi k. dupl. kötés 252.50—257.50 dinár,
 vóniai k. dupl. kötés 252.50—253.50 dinár,
 Rozs, bácskai, k. d. — — —. Tengeri:
 bácskai kassa dupl. 272.50—275. szerémi,
 kassa dupl. kötés 272.50—275 din., bánáti
 száraz, k. dupl. kötés 270—272.50. Buzalisz,
 bácskai gg és g dupl. k. kötés 345—355
 bácskai 2 sz. kenyérliszt dupl. k. kötés 325—
 335, bácskai 5. sz. kenyérliszt dupl. k. kötés
 305—315, bácskai 6 sz. kenyérliszt kassa d.
 282.50—287.50, bácskai 7 sz. kenyérliszt k d
 270—275, bácskai 8 számú takarmányl. k d
 210—215 dinár. Buzakorpa bácskai, jutazsák
 dupl. k. 185—190, szerémi jutazsákban, d. k.
 185—190 d., bánáti, jutazsákban d. kassa
 kötés 182.50—185. din. Bab, bácskai, kassa
 duplikát kötés — — — din. Burgonya, fehé-
 szloveniai k. d. kötés — — — Dicsznózsir for-
 netto hordó 2400 din.

Irányzat: változatlan.

Forgalom: 37 vag. buza, — bab, — zab, 10
 tengeri, 12 liszt, — széna, 2 korpa. — árpa,
 — burgonya.

IROESSEN

A
DÉLBÁCSKÁBAN

APRÓ HIRDETÉSEK

egy hétköznapi, mint vasárnap.
Egy sor 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

Kiadó

Irodának, vagy kisebb üzletnek alkalmas helyiség azonnal kiadó. Željuznička 79. 796-3

3 szoba, előszoba, fürdőszoba vízvezetékekkel a város központjában április 15-re kiadó. Ugyanitt kerestetik házmester-pár, lehetőleg gyermektelen, ki a kertgazdasághoz ért és esetleg háztartást is vezetne. Cim Schmolka hirdetőirodában. 797-3

Két szoba, előszoba, mellékhelyiségek, vízvezetékek, villában azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 736-1

Kereslet

IRÓASZTAL és könyv-állvány, használt, jókarban levő megvételre keresetek. Cimeket a kiadóba.

Állást keres

BEJÁRÓNÓ állást keres azonnalra. Cim a kiadóban. 772

SZORGALMAS LEÁNY jobb házba bejáróhelyet keres. Cim a kiadóban. 775-1

Jóminőségű szerémi

FEHÉRBOR

literenként 7 dinárért kapható
Streljačka (Lövész) u. 36 alatt

HIRDETÉSEKET

felvesz

A DÉLBÁCSKA

kiadóhivata

Novisad, Kralja Petra 30

MEGHIVÓ

A „TEMERINI ELSŐ ELŐLEGSZÖVETKEZET”
1929. év április hó 2-án d. u. 2 órakor az intézet helyiségében

XXX. évi rendes közgyűlést tartja, melyre a t. részvényeseket meghívja
TÁRGYSOROZAT:

1. Közgyűlési jegyző és két jegyző-könyv hitelesítő megválasztása.
2. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése.
3. Az évi mérleg előterjesztése és a tiszta nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal.
4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság felmentvénye fölötti határozat hozatal.
5. Indítványok az alapszabályok 34 §-a értelmében.

Temerin, 1929. március 3.

Bernhard Fiórián
elnök

NAGYFEJEŐ kézimunka :: üzlete ::
NOVISAD, JEVREJSKA ULICA 9.

Előnyomda. Kézi- és géphímző-terem. Gombát kuzás. — Nagy választék a legújabb függöny Szorr, miljö, futó, ágyceritő és ágyceritőrak, téhénemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása és hímzése, kézi és gépzsur, tallhímzés, endlítés, diszpárna montirozás és perzsa szőnyeg nyírása (stuccolás). Sportzslók készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék kézi- és gépi csipkékben és kézimunka kellékekben.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Megbízható, ügyes,
komoly férfi

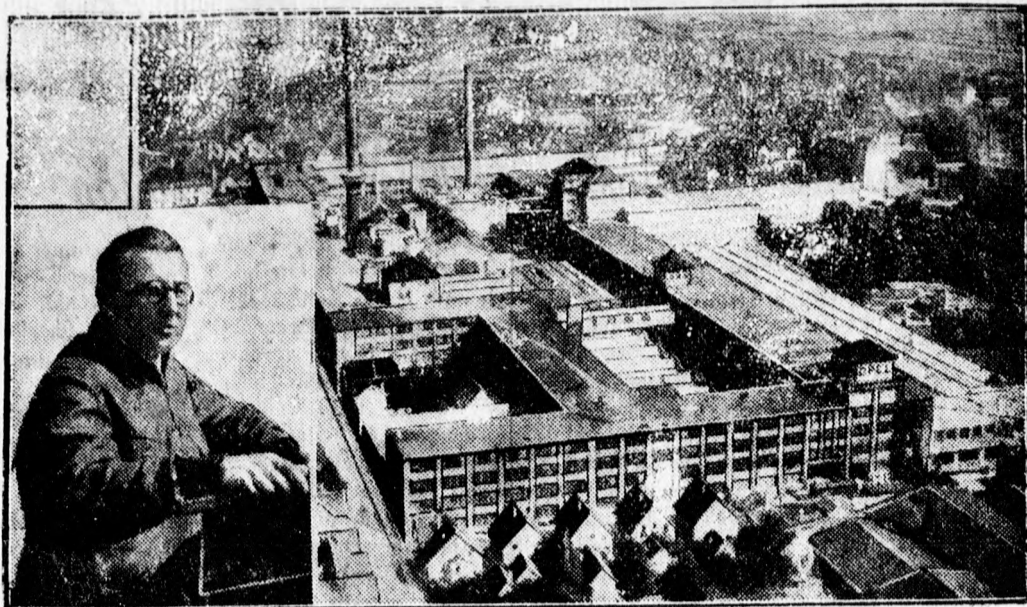
UJSÁGÁRUSNAK
felvétetik a

DÉLBÁCSKA
kiadóhivatalában

Kr. Petra
30. I. em.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR.

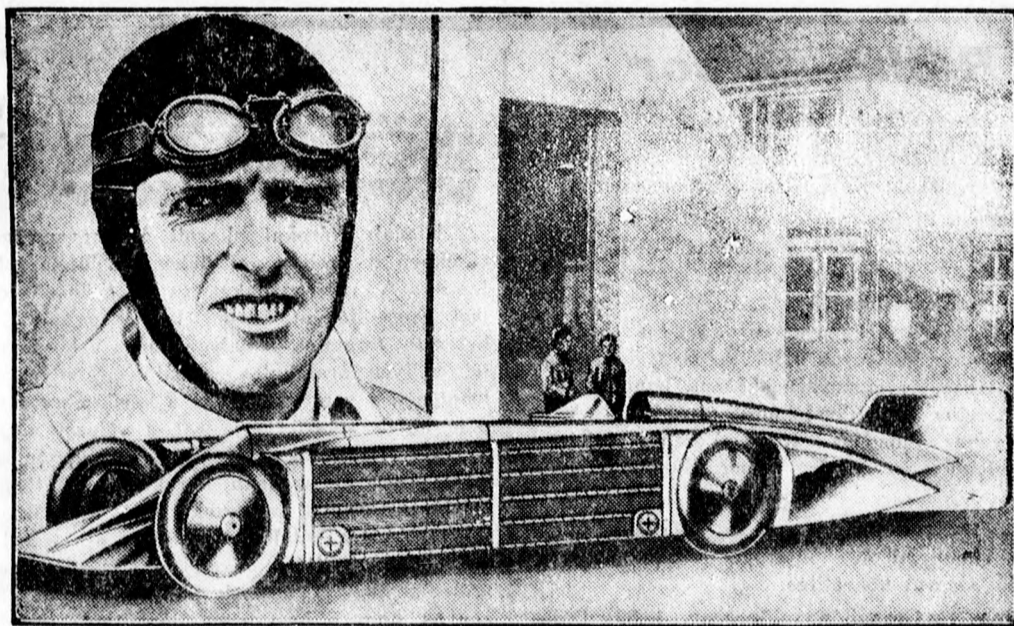
A németországi Opel műveket megvette a General Motors

Németország legnagyobb autógyára, a Rüsselsheimben levő Opel-művek és az amerikai General Motors között már régóta folynak a tárgyalások, amelyek most eredménnyel befejeződtek. A megegyezés értelmében az Opel-művek részvényeinek 80 százalékát 125 millió márkáért megveszi a General Motors. Az Opel család azonban fenn-

tartotta magának a jogot, hogy nyolc éven belül visszavásárolhatja a részvényeket. A gyár igazgatásában továbbra is vezető szerepet visznek az Opel család tagjai. Az új gyár főleg 4 P. S. kocsikat fog gyártani, amelyeket olcsó áron bocsájt forgalomba. Képtünk az Opel-művek gyártelepét mutatja. A bal sarokban dr. Opel Frigyes.

Uj autó-világrekord 370 kilométeres óránkénti sebesség

Segrave őrnagy versenykocsija, amellyel az amerikai Florida államban levő Dayton Beach város verseny pályáján új világrekordot állított fel, amelyben óránként 370 kilométeres sebességet ért el. Gépevel, repülő starttal négy mérföldnyi nekifutás után a 1.609 méteres távot 15.15 mp. alatt tette meg. Képtünk a világrekordot és versenygépét mutatja.

Ugyanezen a versenypályán Lee Bible amerikai versenyző új világrekordot akart felállítani Kocsija már 325 kilométeres sebességgel rohant, amikor elvesztette az uralmat felette. Az autó egy parti homokbuckába rohamt és felborult, Lee Bible a helyszínen meghalt. Lee Bible verseny közben túlközel jutott a vízhez és ezért a pálya belső oldalára akart kerülni, így érte aztán a katasztrófa.

Mindennemű
KALAPOK
alakítását legolcsóbban vállalja

FOJT 1.

NOVISAD
Njegoševa ulica 9

ÁGYBETÉTEK

Összecsukható vaságyak
és
tömör vaságyak

Kramer Testvérek

Novisad Mali Liman